

#ČUVARIRIJEKA

Očuvanje i zaštita izvora i kanjona rijeke Orlje

Finansirala Evropska unija

Centar za
životnu sredinu

cee
centar za ekologiju i energiju

implementiraju partneri

LIDRUŽENJE
AARHUS
CENTAR U BIH

ARNIKA

TRANSITION

Sufinansira

#ČUVARIRIJEKA

Centar Dr. Stjepan Bolkay

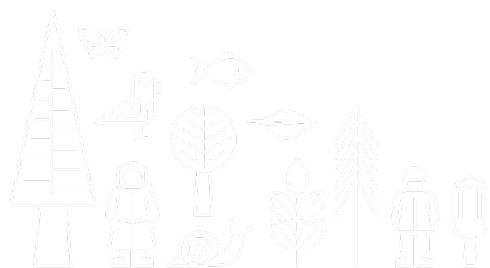
Očuvanje i zaštita izvora i kanjona rijeke Orlje

Olovo, 30. Septembar 2021.

Specifični cilj projekta:

Pokretanje formalne inicijative za izradu prijedloga zakonskog okvira zaštite područja izvora i kanjona rijeke Orlje i konkretnih koraka neophodnih za razvoj i očuvanje tog područja.

#ČUVARIRIJEKA

**Sprovođenje preliminarnih istraživanja
biodiverziteta područja kanjona Orlje i
objavljivanje publikacije rezultata istraživanja
sa ciljem nastavka borbe protiv izgradnje MHE**

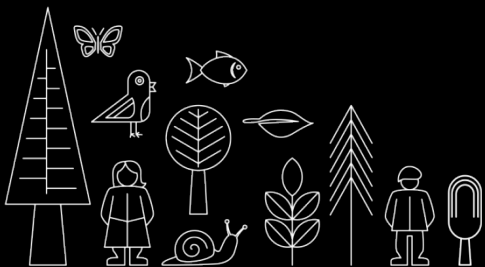

#ČUVARIRIJEKA

Tim od 8 biologa

10 različitih skupina
živog svijeta:

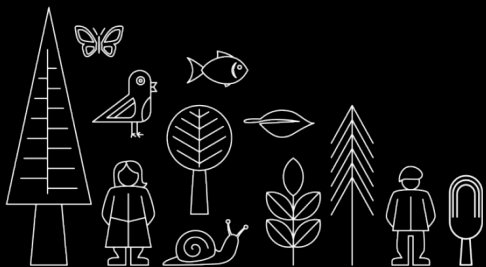
- ptice
- zeljaste biljke
- leptiri
- vodozemci i gmizavci
- šišmiši
- gljive
- vilini konjci
- tvrdokrilci
- drvenaste biljke

#ČUVARIRIJEKA

Publikacija pod nazivom
„Orlja Hotspot biodiverziteta“
dostupna online.

Zabilježeno : 55 vrsta drveća
216 vrsta zeljastih biljaka od čega
10 orhideja, 40 vrsta gljiva iz
odjeljka Ascimycota, 11 vrsta vilinih
konjica, 39 vrsta leptira, 27 vrsta
tvrdokrilaca, 10 vrsta vodozemaca,
10 vrsta gmizavaca, 66 vrste ptica,
3 vrste šišmiša

Ptice

Goran Topić i Biljana Topić

I pored činjenice da se kanjon rijeke Orle, nalazi između regionalnih centara Tuzle, Zenice i Sarajeva, na udaljenosti manjoj od 50 km, publikovanih podataka o ornitofauni istraživanog područja, nema. Ornitološka istraživanja vršena su na prostoru Bjambara (Kotrošan & Sarajlić, 2019), Zvijezde (Topić, 2019, in press), srednje Bosne (Dročić, 2005) i ŽP Konjih (Topić, et al., 2019), odnosno na područjima koja se nalaze u istraživano područje, međutim, zbog nepostojanja korelacije u spornim staništima, na osnovu publikovanih podataka nije moguće pretpostaviti brojnost i sastav ornitofaune na prostoru kanjona rijeke Orle. Prema tome, ova ornitološka istraživanja predstavljaju prve podatke o ornitofauni datog prostora. Imaju za cilj da predstavljaju sastav ornitofaune i da se izvrši njena valorizacija u cilju zakonske zaštite datog prostora.

Terenska istraživanja ptica duž platoa i kanjona rijeke Orle, tokom 2020. godine realizovana su u dva navrata (maj i august) i pokrivali gajeći aspekt, dok je manji broj vrsta registrovan na migraciji. Istraživanja su vršena u priepodnevnim i u večernjim satovima i poklapaju se sa periodom maksimalne aktivnosti ptica. Inventarizacija je vršena metodom transekata, kao i brojanjem ptica sa površine iz censusne tačke (Gregory et al., 2004). Jedna censusna tačka pozicionirana je na vidikovcu Šijak, dok je na ostalim lokalitetima primijenjeno istraživanje ptica metodom transekata. Brojanje ptica vršeno je dvogledima Vortex Crosfire karakteristika 10x50 i 8x42, dok je za fotodokumentaciju registrovanih vrsta korišćen fotoapararat Nikon P900 sa optičkim uvećanjem do 2000 mm. Unos podataka na terenu vršen je pomoću aplikacije Naturalist koja omogućava precizno automatsko georeferenciranje nalaza. U cilju što preciznijeg pregleda prostorne distribucije registrovanih vrsta, istraživano područje podijeljeno je na 11 poligona, od kojih je sedam pozicionirano duž rijeke Orle, a po dva su definisana sa lijeve i desne strane rijeke, na platoima sivnog područja. Istraživi lokaliteti su birani sa ciljem da se pokriju svi prisutni tipovi staništa, čime bi se dobio najprezentativniji uzorak.

Stepen ugroženosti vrsta koje su evidentirane tokom projektnih istraživanja kao i vrsta iz literaturnih izvora na istraživanom području usporođeni je sa kategorizacijom ugroženosti ptica prema Crvenoj listi faune Federacije Bosne i Hercegovine, prema Evropskoj direktivi o pticama, Konvenciji o zaštiti Evropskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija), kao i statusu ugroženosti prema IUCN Crvenoj listi ugroženih vrsta.

Lanius collurio (Foto: G. Topić)

2

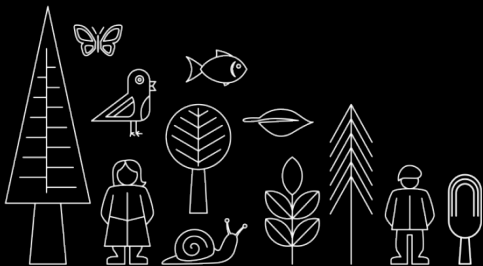
Uspješno realizovana promotivna i zagovaračka kampanja za zaštitu izvora i kanjona rijeke Orlje.

#ČUVARIRIJEKA

- Anketa za lokalno stanovništvo
- Izrada vizuala i promo materijala
- Distribucija informativnog i promotivnog materijala
- Javni nastupi

Completed	Date	View Results	...
Completed	30 Dec 2020	View Results	...
Post engagements	22,284	1,147	€30.00
Mi ovu godinu završavamo podnošenjem inicij...	Reach	Post engagements	Spent out of €30.00
Completed	24 Dec 2020	View Results	...
Page likes	24,344	526	€33.57
Centar Bolkay je osnovan sa ciljem naučnog i s...	Reach	Page Likes	Spend of €2.00 per day
Completed	14 Dec 2020	View Results	...
Messages	11,168	7	€20.00
Do sada smo sa vama podijelili dosta fotografij...	Reach	Messaging conversations started	Spent out of €20.00
Completed	10 Dec 2020	View Results	...
Post engagements	19,244	1,801	€20.00
U sklopu projekta "Očuvanje i zaštita izvora i k...	Reach	Post engagements	Spent out of €20.00

#ČUVARIRIJEKA

3

**Uspostavljena saradnja sa predstavnicima lokalne
uprave**

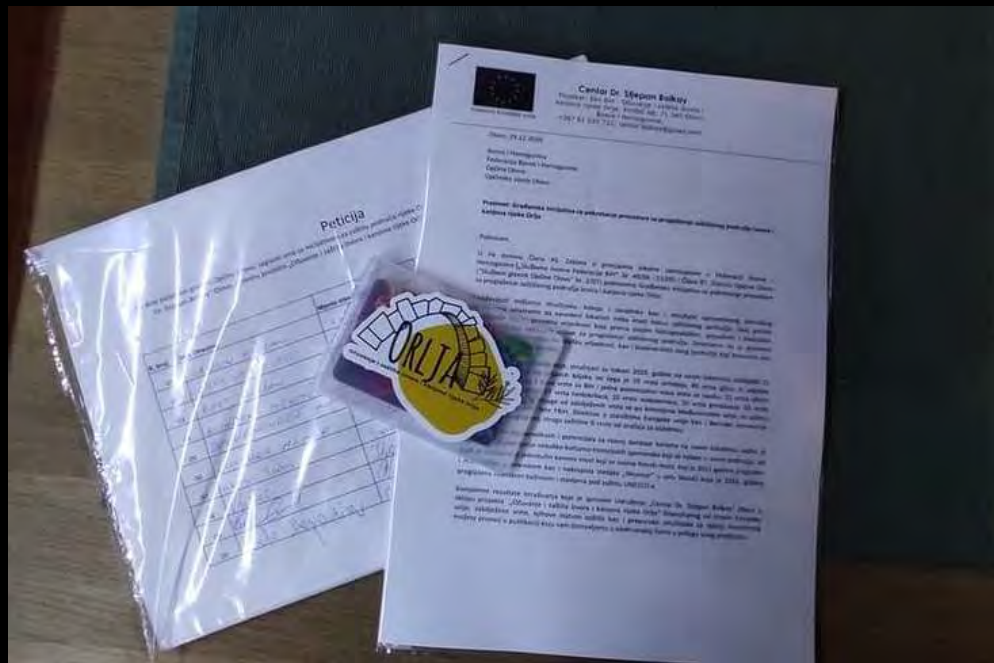
#ČUVARIRIJEKA

- Prikupljanje podataka i analiza postojećih prostornih planova

- Održano više sastanaka sa predstavnicima lokalne uprave i mjesne zajednice

- Formiran tekst inicijative za zaštitu izvora i kanjona rijeke Orlje

- prikupljen neophodni broj potpisa građana

#ČUVARIRIJEKA

4

**Povećana svijest lokalnog stanovništva o
biološkom značaju područja i potrebi zaštite istog**

#ČUVARIRIJEKA

- BioBlitz

- Kreativna radionica sa djecom predškolskog i ranog školskog uzrasta pod nazivom „Čuvari okoliša“

- Presentacija biološkog istraživanja i rezultata radionica u lokalnoj zajednici (online)

#ČUVARIRIJEKA

5

Uređenje zajedničkog prostora za odmor u kanjonu Orlje

#ČUVARIRIJEKA

- Sastanak sa lokalnom zajednicom sa ciljem odabira lokacije, planiranja aktivnosti i mapiranja potreba
- Okupljanje grupe volontera
- akcije na raščišćavanju i uređenju prostora za odmor
- Otvorenje izletišta

#ČUVARIRIJEKA

1. Direktni troškovi

1.1 Ljudski resursi	4,857.96
1.2 Putni troškovi	709.91
1.3 Oprema	1,505.25
1.4 Ostali direktni troškovi	
1.4.1 Troškovi kampanje	3,761.55
1.4.2 Bio-blitz	71.20
1.4.3 Oprema za biološka istraživanja	342.46
1.4.4 Eksperti za biološka istraživanja	2,911.87
1.4.5 Uređenje prostora za odmor	500.00
1.4.6 Repromaterijal za kreativne radionice	100.75

2. Indirektni troškovi

2.1 Telefon	120.00
2.2 Računovodstveni sistem	600.00
2.3 Bankarski troškovi	112.40
2.4 Potrošni kancelarijski materijal	172.00

Utrošeni budžet – 15,765.35KM

#ČUVARIRIJEKA

HVALA VAM NA PAŽNJI

Više informacija potražite na:

<https://www.facebook.com/ekobih.net>

<https://www.instagram.com/ekobih/>

https://twitter.com/eko_bih

[EKO BiH](#)

#ČUVARIRIJEKA

**OVA PREZENTACIJA JE NAPRAVLJENA UZ
FINANSIJSKU PODRŠKU EVROPSKE UNIJE.
SADRŽAJ PREZENTACIJE ISKLJUČIVA JE
ODGOVORNOST EKO - BIH PROJEKTA
I NE ODRAŽAVA NUŽNO STAVOVE
EVROPSKE UNIJE.**

#ČUVARIRIJEKA

#ČUVARIRIJEKA

Očuvanje i zaštita izvora i kanjona rijeke
Orlje

Financirana Evropska unija

Centar za
životnu sredinu

cee
centar za ekologiju i energiju

implementiraju partneri |

LIDRUŽENJE
KARLUS
CENTAR U BiH

ARNIKA

TRANSITION

Sufinancirana